

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2019 - 8105

Doknr.
169824

Dato
02-12-2019

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har d. 4. november stillet følgende spørgsmål nr. 98 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF).

Spørgsmål nr. 98:

”Vil ministeren kommentere kronikken ”Kommuners overvågning af borgere med handicap er indgribende og ydmygende”, bragt i Information den 25. oktober 2019, og vil ministeren i relation hertil oplyse, om,

- det er i orden, at konsulenter og/eller visitatorer fra en kommune og eller private firmaer, hyret af en kommune, opholder sig i dagevis i borgerens hjem uden præcise aftaler med den enkelte borger,
- kommuner må ansætte private firmaer til at foretage denne overvågning uden konkrete aftaler og kontrakt om form, indhold og formål,
- disse overvågningsforanstaltninger må iværksættes uden klare aftaler med borgerne bl.a. mht. omfang og længde af hensyn til borgernes privatliv,
- private firmaer må foretage denne overvågning og opmåling af hjælpebehov, og på den måde deltage i visitationen og de facto foretage en myndighedsopgave i forhold til de enkelte borgere,
- det er rimeligt, at der er så stor forskel på myndighedernes indgribende kontrolforanstaltninger i forhold til borgerne i medfør af skattekontrolloven og serviceloven, og påtænker ministeren og regeringen at stramme den sociale lovgivning med henblik på beskyttelse af borgernes privatliv i forbindelse med op- og udmåling af hjælp i medfør af serviceloven?”

Svar:

De situationer, som beskrives i kronikken, gør stort indtryk på mig, og jeg kan godt forstå, hvis man som menneske i de beskrevne situationer føler, at ens grænser bliver overtrådt og man mistænkeliggøres i en grad, der står i skarp kontrast til det helt basale behov for hjælp og støtte i dagligdagen.

Jeg kan i forhold til besvarelsen af de dele af spørgsmålet, som relaterer sig til kommunernes sagsoplysning samt initiativer til styrkelse af borgernes retssikkerhed, henviser til mine besvarelser af SOU alm. del spm. 84-91.

I forlængelse heraf kan det oplyses, at det er kommunens ansvar at sikre, at en sag er tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes en afgørelse. Kommunerne kan gøre brug af bistand fra private aktører, så længe bistanden alene omhandler det sagsforberedende arbejde og ikke selve myndighedsafgørelsen.

Delegeres det sagsforberedende arbejde til en privat aktør, skal kommunen sikre sig, at den private aktør har den nødvendige fagkyndige ekspertise til at udføre opgaven, og at de sagsskridt m.v., som den private aktør foretager, lever op til de saglige og retssikkerhedsmæssige krav, der stilles til den offentlige forvaltning. Kommunen har pligt til at føre tilsyn med, at det sker.

Desuden skal opgaven udføres uden, at der opstår interessekonflikter i forhold til myndigheden. Ordningen skal være tilrettelagt på en sådan måde, at der er sikkerhed for, at den ikke medfører tab af rettigheder for borgeren. Der skal således være fastsat retningslinjer for, hvilke opgaver den private aktør skal udføre og med hvilken kvalitet.

Den delegerende myndighed – i dette tilfælde kommunen – skal både formelt og reelt, stå inde for den afgørelse, der bliver truffet, og for sagsbehandlingen i den forbindelse.

Kommunen skal sikre, at den private aktør i forbindelse med det sagsforberedende arbejde kun tilvejebringer de oplysninger, som efter en konkret og individuel vurdering anses som nødvendige i den enkelte sag. Kommunen vurderer, hvilke oplysninger der konkret må anses som nødvendige, ligesom kommunen skal sikre sig, at oplysningerne tilvejebringes på den mindst indgribende måde.

Dette betyder eksempelvis, at hvis observation i hjemmet vurderes nødvendig og varetages af en privat aktør, skal den på samme måde, som hvis kommunen selv havde udført den, finde sted så hensynsfuldt og kortvarigt som muligt og med størst mulig respekt for borgerens og eventuelle øvrige husstandsmedlemmers integritet. Kommunen bør derfor indgå aftaler med borgeren i forhold til behovet for at observere borgeren i hjemmet, herunder omfanget og længden heraf. Dette vil på samme måde gælde for private aktører, som kommunen har delegeret opgaven til.

Afslutningsvis kan jeg bemærke, at kommunen naturligvis skal sikre sig, at sagsoplysningen tilrettelægges med afsæt i borgerens individuelle forhold, og at den ikke går videre end, hvad der er nødvendigt for, at der kan træffes en afgørelse. Borgerne skal således inddrages på en hensynsfuld og respektfuld måde i sagsbehandlingen. Jeg oplever, der er et generelt behov for, at tilliden mellem borger og kommune genoprettes. Derfor vil jeg arbejde på at styrke retssikkerheden og bidrage til at løse den tillidskrise, som igennem længere tid har præget handicapområdet. Herunder se på, om der er behov for at gentænke rammerne for de behovsvurderinger, som ligger til grund for de kommunale afgørelser.

Med venlig hilsen
Astrid Krag

Bilag:
Bilag 1 – Svar på SOU alm. del spm. 84.

- Bilag 2 – Svar på SOU alm. del spm. 85.
- Bilag 3 – Svar på SOU alm. del spm. 86.
- Bilag 4 – Svar på SOU alm. del spm. 87.
- Bilag 5 – Svar på SOU alm. del spm. 88.
- Bilag 6 – Svar på SOU alm. del spm. 89.
- Bilag 7 – Svar på SOU alm. del spm. 90.
- Bilag 8 – Svar på SOU alm. del spm. 91.